

II. TEXTOS EN TRAMITACIÓ

B. PROPOSICIONS DE LLEI

Proposició de proposició de llei orgànica per a l'impuls de la reforma del sistema de finançament, la creació d'un fons d'anivellament i la regularització del deute històric de les comunitats autònomes, presentada pel Grup Parlamentari Compromís (RE número 19.191). Procediment d'urgència. [AM 640/XI - 15.05.2024]

MESA DE LES CORTS VALENCIANES

La Mesa de Les Corts Valencianes, en la reunió de 14 de maig de 2024, ha tingut coneixement de la Proposició de proposició de llei orgànica per a l'impuls de la reforma del sistema de finançament, la creació d'un fons d'anivellament i la regularització del deute històric de les comunitats autònomes, presentada pel Grup Parlamentari Compromís (RE número 19.191), com també de la sol·licitud de tramitació pel procediment d'urgència que formula el grup parlamentari autor de la iniciativa.

Amb relació a aquesta proposició de llei, la Mesa ha acordat:

Primer. Admetre a tràmit la Proposició de proposició de llei orgànica per a l'impuls de la reforma del sistema de finançament, la creació d'un fons d'anivellament i la regularització del deute històric de les comunitats autònomes, presentada pel Grup Parlamentari Compromís (RE número 19.191).

Segon. Tramitar, amb el coneixement de la Junta de Síndics, la iniciativa pel procediment d'urgència a l'empara del que hi ha previst en l'article 93.1 del Reglament de Les Corts Valencianes. Tots els terminis de tramitació, per tant, tindran una durada de la meitat dels establits amb caràcter ordinari, segons es disposa en l'article 94 del Reglament.

D'acord amb el que es disposa en els articles 96.1 i 129.2 del reglament, s'ordena la publicació de la iniciativa en el *Butlletí Oficial de Les Corts Valencianes* i la comunicació al Consell.

Palau de Les Corts Valencianes
15 de maig de 2024

Llanos Massó Linares
President

Víctor Soler Beneyto
Secretari primer

A LA MESA DE LES CORTS VALENCIANES

Joan Baldoví Roda, síndic del Grup Parlamentari Compromís, d'acord amb els articles 128 i següents del Reglament de Les Corts Valencianes, presenta la següent Proposició de llei orgànica per a l'impuls de la reforma del sistema de finançament, la creació d'un fons d'anivellament i la regularització del deute històric de les comunitats autònomes, i en sol·licita la tramitació davant Les Corts Valencianes pel procediment d'urgència, perquè es trasllade a la Mesa del Congrés dels Diputats, tal com es preveu en l'article 87.2 de la Constitució. Aquesta proposició de llei es presenta acompanyada d'una exposició de motius, el text de la qual ha d'utilitzar-se, igualment, com a antecedent preceptiu per poder pronunciar-se, d'acord amb el que s'estableix en l'article 128 del Reglament de Les Corts Valencianes.

PROPOSICIÓ DE LLEI ORGÀNICA PER A L'IMPULS DE LA REFORMA DEL SISTEMA DE FINANÇAMENT, LA CREACIÓ D'UN FONS D'ANIVELLAMENT I LA REGULARITZACIÓ DEL DEUTE HISTÒRIC DE LES COMUNITATS AUTÒNOMES

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

El 6 d'octubre de 2015, Les Corts Valencianes aprovaren per unanimitat una resolució que instava el Consell de la Generalitat Valenciana a instar el Govern d'Espanya a reformar de manera immediata el sistema de finançament amb efectes d'1 de gener de 2014, amb l'objectiu de garantir que els valencians i les valencianes pogueren disposar d'uns serveis públics fonamentals (sanitat, educació i protecció social) de qualitat, com

també l'exercici de les competències pròpies que té atribuïdes la Generalitat (treball, habitatge, medi ambient, infraestructures, cultura, promoció econòmica, etc.). Així mateix, es reclamava el reconeixement del deute acumulat que, segons les estimacions de la Sindicatura de Comptes, supera els 40.000 milions d'euros.

Deu anys després de la caducitat del sistema de finançament, aquestes demandes es troben, de forma majoritària, sense atendre. L'acord unànim de Les Corts Valencianes va possibilitar la gestació d'un consens valencià que va sumar el conjunt de partits democràtics, societat civil, representants dels treballadors i treballadores, l'empresariat i les universitats públiques. Centenars d'alcaldies també van subscriure l'acord per un finançament just, mostrant així que el suport a aquestes reivindicacions arriba al conjunt de la societat valenciana. Des de l'aprovació de la resolució, a més, hi ha hagut diverses mobilitzacions ciutadanes a partir de la Plataforma per un Finançament Just.

Davant aquest gran consens, la resposta dels diferents governs d'Espanya no ha sigut satisfactòria. Lluny de reformar el sistema de finançament de manera immediata, s'han anat ajornant els treballs i negociació necessaris.

Per això, presentem aquesta proposició de llei orgànica per a l'impuls de la reforma del sistema de finançament, la creació d'un fons d'anivellament i la regularització del deute històric de les comunitats autònomes que consta de cinc articles i una disposició final.

El primer article estableix el termini de sis mesos per negociar la reforma i actualització del sistema de finançament autonòmic, així com l'entrada en vigor automàtica d'un nou sistema si no es produeix la reforma per la via de la negociació.

El segon article modifica la Llei 22/2009, de 18 de desembre, per la qual es regula el sistema de finançament de les comunitats autònomes de règim comú i ciutats amb estatut d'autonomia i es modifiquen determinades normes tributàries per tal de dissenyar un sistema de finançament basat en la població de dret, tot creant durant set anys un Fons de Compensació Transitòria amb l'objectiu que cap comunitat autònoma perda finançament en termes homogenis amb el nou sistema de finançament.

El tercer article modifica la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes per adequar-la a la simplificació de fons que estableix l'article segon.

El quart article crea un fons d'anivellament amb l'objectiu d'igualar els recursos d'aquelles comunitats autònomes que se situen per davall de la mitjana al finançament mitjà per habitant ajustat a competències homogènies mentre no es reforme el sistema de finançament.

El cinquè article estableix un mecanisme d'absorció estatal del sobreendeutament autonòmic generat pels dèficits de finançament que han suportat les comunitats autònomes.

La disposició final determina la data d'entrada en vigor de les diferents disposicions de la llei.

PROPOSICIÓ DE LLEI

Article 1

Impuls de la reforma del sistema de finançament

El govern impulsarà de forma immediata la reforma i actualització del sistema de finançament autonòmic. Si aquesta no s'aprova en el termini de sis mesos des de la publicació d'aquesta llei en el *Butlletí Oficial de l'Estat*, entraran en vigor les modificacions considerades en l'article 2 i 3.

Article 2

Modificació de la Llei 22/2009, de 18 de desembre, per la qual es regula el sistema de finançament de les comunitats autònomes de règim comú i ciutats amb estatut d'autonomia i es modifiquen determinades normes tributàries

La Llei 22/2009, de 18 de desembre, per la qual es regula el sistema de finançament de les comunitats autònomes de règim comú i ciutats amb estatut d'autonomia i es modifiquen determinades normes tributàries, queda modificada com segueix:

U. Totes les referències a l'any 2007 s'entenen fetes a l'any 2021, i les referències a l'any 2009, a l'any 2024.

Dos. A l'article 1 s'elimina la referència als fons de convergència autonòmica.

Tres. A l'article 3 apartat a s'elimina «S'inclou l'import liquidat de la garantia de finançament dels serveis d'assistència sanitària corresponent al 2007». Es canvia l'any de l'apartat b, d'acord amb l'article U i s'elimina la resta de l'article.

Quatre. S'elimina el darrer paràgraf de l'article 4.

Cinc. Es modifica l'article 5 que queda redactat de la manera següent:

«L'Estat incrementarà els recursos que el sistema proporcionarà a les comunitats autònomes l'any 2024, de manera que, com a objectiu final, aquestes vegem augmentats els recursos definitius que els proporcionaria el sistema de finançament regulat en la Llei 22/2009, de 18 de desembre, l'any 2024. Aquest increment de recursos per a reforç de l'estat de benestar serà d'un total d'11.409 milions d'euros, que s'integraran en el Fons de Garantia de Serveis Públics Fonamentals.»

Sis. Totes les referències a la població ajustada s'entenen fetes a la població de dret.

Set. S'elimina l'article 6.º.

Vuit. L'article 9 queda redactat de la manera següent:

«Article 9. Transferència del Fons de Garantia de Serveis Públics Fonamentals

La transferència del Fons de Garantia de Serveis Públics Fonamentals té per objecte assegurar que cada comunitat autònoma rep els mateixos recursos per habitant ajustat per a finançar els serveis públics fonamentals essencials de l'estat de benestar. És un mecanisme de garantia en el qual participen totes les comunitats autònomes amb un percentatge dels seus recursos tributaris anteriorment definits, en termes normatius, i l'Estat amb la seua aportació de recursos addicionals.

Aquest mecanisme de garantia s'instrumenta mitjançant els elements següents:

a) Fons de Garantia de Serveis Públics Fonamentals: el Fons de Garantia de Serveis Públics Fonamentals, d'ara en avant el Fons de Garantia, es forma l'any base amb el 75 per cent dels recursos tributaris anteriorment definits de l'any 2021 que corresponen a cada comunitat autònoma, en termes normatius i degudament homogeneïtzats, i amb la incorporació dels recursos addicionals aportats per l'Estat l'any 2021, els addicionals previstos en l'article 5, els imports del Fons de Suficiència i les aportacions de l'Estat als fons de convergència.

b) Participació de les comunitats autònomes en el Fons de Garantia: les comunitats autònomes participen en el Fons de Garantia corresponent al 2021, conformement al repartiment atesa la població de dret.

c) Càlcul de la transferència de garantia: la transferència de garantia és el saldo positiu o negatiu per comunitat autònoma, de la diferència entre l'import de la participació de cada comunitat en el Fons de Garantia per a l'any 2021 i el 75 per cent dels recursos tributaris en termes normatius de cada comunitat autònoma corresponents a l'any 2021.»

Nou. S'elimina l'article 10 relatiu al Fons de Suficiència Global.

Deu. S'elimina l'article 20 relatiu al Fons de Suficiència Global: determinació dels lliuraments a compte i de la liquidació definitiva.

Onze. S'elimina l'article 21 relatiu a la revisió del Fons de Suficiència Global.

Dotze. S'elimina l'article 22 relatiu als Fons de Convergència Autònoma.

Tretze. S'elimina l'article 23 relatiu al Fons de Competitivitat.

Catorze. S'elimina l'article 24 relatiu al Fons de Cooperació.

Quinze. S'elimina la disposició addicional tercera relativa al resultat de l'aplicació del Fons de Competitivitat.

Setze. S'incorpora una disposició addicional novena nova amb la redacció següent:

«Disposició addicional novena. Fons de Compensació Transitòria

Es crea un Fons de Compensació Transitòria que té per finalitat que cap comunitat autònoma perdi finançament en termes homogenis, segons la liquidació definitiva corresponent a l'any 2021. Aquest fons té una duració de 7 anys.»

Disset. S'incorpora una disposició addicional desena nova amb la redacció següent:

«Disposició addicional desena. Revisió de l'aportació de l'Estat al Fons de Garantia

Quan finalitze la modernització del sistema fiscal, inclosa en el Pla de reconstrucció i resiliència, es revisarà l'aportació de l'Estat al Fons de Garantia, per a substituir transferències per instruments tributaris, i també aprofundint en l'autonomia tributària.»

Article 3

Modificació de la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes

Es deroga l'article 13 de la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes.

Article 4

Fons i transferències d'anivellament

El govern habilitarà, mitjançant les modificacions normatives i pressupostàries pertinents, un fons d'anivellament amb l'objectiu d'igualar els recursos d'aquelles comunitats autònomes que se situen per davall de la mitjana al finançament mitjà per habitant ajustat a competències homogènies.

Les comunitats que compten amb un finançament anual per habitant ajustat per davall de la mitjana (calculada com a resultat d'agregar l'última informació sobre liquidacions definitives publicada pel Ministeri d'Hisenda en termes normatius i a competències homogènies), rebran una transferència addicional d'anivellament horitzontal per a aconseguir aquesta mitjana. Aquesta transferència es calcularà cada any i la rebran les comunitats situades per davall de la mitjana mentre el sistema no es reforme.

Article 5

Mecanisme d'absorció estatal del sobreendeutament autonòmic

L'Autoritat Independent de Responsabilitat Fiscal (AIReF) calcularà, en el termini màxim de sis mesos, els dèficits de finançament que han suportat les comunitats autònomes –incloent tant la insuficiència de finançament transversal patit per totes les comunitats autònomes de règim comú com les insuficiències específiques derivades de l'infrafinançament relatiu de determinades comunitats autònomes i el seu impacte en el deute autonòmic des de l'entrada en vigor del model de finançament autonòmic de l'any 2001.

S'entendrà per insuficiència de finançament transversal com la diferència entre el finançament efectivament rebut cada any i el finançament per habitant ajustat que hagueren hagut de rebre si l'acordada l'any base (2007) s'haguera mantingut estable entre 2008 i 2022.

S'entendrà per insuficiències de finançament específiques aquelles que es deriven de l'infrafinançament relatiu patit per determinades comunitats, els ingressos de les quals per habitant ajustat són inferiors als ingressos mitjans per habitant ajustat del conjunt de les comunitats autònomes de règim comú

Una vegada calculats aquests dèficits, el govern activarà els corresponents mecanismes de compensació previstos en la Llei orgànica de finançament de les comunitats autònomes, d'acord amb la Resolució de la Comissió d'Hisenda i Funció Pública del Congrés dels Diputats, de 22 de març de 2017.

La forma i terminis de compensació d'aquests dèficits de finançament s'acordaran mitjançant conveni entre l'Estat i la comunitat autònoma corresponent en el termini de sis mesos des de l'emissió de l'informe de l'Airef.

Disposició final

Entrada en vigor i aplicació

Aquesta llei entra en vigor l'endemà que es publique en el *Butlletí Oficial de l'Estat* amb excepció dels articles dos i tres que entren en vigor als sis mesos de la publicació.

Les Corts, 13 de maig de 2024
Joan Baldoví Roda